

"Ene" ve "nefis" hakkında bilgi alabilir miyim? İki farklı şeyler mi mahiyetleri nelerdir?

Ene ve **nefsi**, bazı ilim erbâbı beraber düşünmüşlerdir. Fakat muâzzez Üstadımız, bunlara değişik açıdan bakmaktadır. Nefis, genel manada varlık anlamında kullanılmaktadır. Bu açıdan bakılırsa, **Üstada göre her şey bir nefistir, yani bir varlıktır. Dünya dâhi bir nefistir. Her nefis ise ölümü tadacaktır.** Ölümü, kıyâmet olarak genel anlamında düşünürsek, dünyanın da varlık cihetiyle nefis olduğu ve kıyâmette öleceği ortaya çıkar.

Ayrıca **nefis**; özel manada, **insanda ve cinlerde imtihâna medâr, ayrı bir duygudur.** Bu cihette terbiye ile nefiste mertebeler husule gelir. Enâniyet ise, Üstadımıza göre ruhtan ve nefisten ayrı, kendine âit özelliği ve şuuru olan bir histir.

Muazzez Üstadımız Otuzuncu Söz'de eneyi şöyle tarif etmiştir:

"Demek ene, âyine misal ve vâhid - kıyâsi ve âlet-i inkişâf ve manâ-i harfi gibi, manâsı kendinde olmayan ve başkasının manâsını gösteren vücud-u insâniyetin kalın ipinden şuurlu bir tel ve mâhiyet-i beşeriyenin hullesinden ince bir ip ve şahsiyeti ademiyetin kitabından bir eliftir."(1)

Bu izâha göre enâniyet, Allah'ın imtihâna müstâid olarak yarattığı kullarına, verdiği özel bir histir. **Ene**; İnsanın fitratında ve yapısında kendine ait şuuru olan bir tel olup, insâniyet elbisesi içerisinde işleyen bir ip, ayrıca adem yazısından (**Elif, Dal, Mim**) üç harften biri olan, eliftir. Anlaşıldığı üzere enâniyet, yani insandaki tesâhub ve sahiplenme hissi olmadan, insan hakiki insan olamıyor ve imtihâna girip terakki edemiyor.

Demek ki **ene, nefisten ayrı olup, ruhun sahiplenme duygusu,** olarak tarif edilebilir.

(1) bk. [Sözler, Otuzuncu Söz.](#)